

Gravhængs ved Gylden

pt. Gylden 27/6. 10.

INGENIØR HENR. E. MOHN

Telegr. Adr.: INGENIØR MOHN

Moderne Anlæg for Elektrokemi, Metallurgi & Elektroteknik,

Gruber, Vandfald & Patenter omsættes.

Complete Maskinanlæg for Gruber & Vandfald.

Opmaaling af Vandfald.

Undersøgelse af Gruber.

Bestyrer Grubeieendomme. Teknisk Consultation.

Financering af Gruber & Fabrikker.

~~Byg~~ ~~Navn~~

Kære Professor Gustafson Oskrethavn

Undertegnede smelte i fjor Gylden Bøgers
Museum en arrangement om, at endel
gamle Gravhæng, ikke langt fra
Gylden Station, maatte blive undersøgt
for sygdoms-hold.

Da jeg dith distrikt sortere
under Oskrethavn, tillode jeg mig for
at arrangement om, at saa maatte ske
for sygdoms-hold person undersøge forholdene
for sig.

Jeg er taknemlig for en meddelelse, om
at for Universitetets side vil blive foretaget
nagel: Sagens anledning, samt navn, for
høfæde. Saafremt intet andet foretaget fra
Universitetet, og vel intet til hinder for at
undertegnede for egen bekostning foretage
undersøgelsen. Tollef Verneisen Træst
er lovet at komme dith.

Arhøjst
Mundtlig

Min hustru och jag förarna oss i
hjärtliga hälsningar till du från
och dig.

Den tillgivne vdr
Oscar Almgren

Universitetets Oldsaksamling
Jr. No. $\frac{282}{3-7-15}$

Gjeilo (Holms Hotel)
2 juli 1915.

Käre vän!

Mot dig vära hjärtligaste tack-
regelna för den vänlighet och gästfri-
het du och din fru visade oss vid vårt
Kristianiabesök! Det var så roligt att
äta för träffas och språka om gemensamma
intressen.

Skulle ha skrivit långt för detta,
men ville gärna på samma gång kunna
meddela något om grafhögarna och den fick
jag först igen tillfälle att uppsöka.

Både Uthus och Tufta äro gårdar
västerut från Gjeilo station, alltså uppeför
Utsälven. Uthus ligger en 1 km., Tufta en

3 km. Mellan den ligger bl. a. gården
Löite, hvares ägare där upprättat ett litet
"museum" af allmogesaker från trakten,
"Utsidalens museum". Till honom
vände jag mig för att få anvisning
på grafhöjarna och blif på det visad till
en liten vacker grafgrupp, som ligger
ungefär midtemellan gården och älfven
i en utmark, "falkjäden", som är gemensam
för Löite, Flöten m. fl. gårdar (och af Tufta
d. Uthas). Denna grafgrupp bestod af
minst 8 runda högar af 8-10 m. i diam.,
men ganska låga ($\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$ m.), sågades som
alla mer el. mindre utgräpade i midten;
dock kunde flera af dem väl löna en under-
sökning. 3 en af dem var utgräpningsmyligen
skedd, men Löite visade af af några fr. s. Till
gruppen hörde vidare 4 långhögar, 10-11
m. i längd, ca 4 m. i bred och helt låga,
dessa voro i hufvudsak orödda, men han nog

ej förstärkt några på sidan. Flera af höjarna
kunde tydelig nämnas kring foten.

Löite visade äfven af, att vid Uthas
funnits grafhögar, som han dock trodde var
vissa brötklader. En af dem hade kallats
Kapellhången (el. något dylikt). Man hade
där nämligen pilar, hvilka inlämnats till
Universitetet.

Vid Tufta kunde man se grafhögar.
Det är ju möjligt att förblandning föreligger
med Löitegruppen, men lika möjligt är
väl, att Tufta har sin egen grafgrupp,
ty äfven Tufta har sin "falkjäden" längs
Älfven.

Om jag får tillfälle, skall jag forska
vidare i saken, och medlen där samlat
vid min återresa genom Kristiania.

Bergenhusket gjordes li direkt från
Kristiania och hade där mycket intressanta
fynd.

Klipp i prosjektarkivet

Til

Hol formannskap,

Hol i Hallingdal.

Som det ærede formannskap bekjent, er Hol en bygd rik på minner fra gammel tid, - minner i sagn og eventyr og materielle minner (jordfund o. lign.) .

Der er i årenes løp nedlagt adskillig arbeide for å utgranske, samle og bevare sagn, sanger og eventyr og lignende som knytter sig til bygden og dens ætter.

Der er også gjort adskillig for å samle og bevare de mange oldfund som er gjort.

Men ett står tilbake, - det som kanskje vilde gi det ~~mer~~ merkeligste og rikeste utbytte : Å undersøke sakkyndig de ældgamle gravhauger i bygden.

Først og fremst tenker jeg på de merkelige gravhauger på Fekjø (Fekjadn) i Ustedalen.

Jeg har ved et par leiligheter henledet Universitetets oldsaksamling på denne sak, - og har fått det svar, at bevilgningene til den slags arbeider - som ventelig kan være - i disse tider er så knappe, at det offentlige har vanskelig for alene å påta sig omkostningene ved nye undersøkelser, men at en offisiell henvendelse fra vedkommende kommune - om mulig med tilbud om støtte fra bygdens side - vil bidra vesentlig til fremme av saken.

Med utgangspunkt heri er det at jeg tillater mig å henstille til det ærede formannskap å rette en anmodning til Universitetets Oldsaksamling om å treffe forföining til sakkyndig undersökelse og - eventuelt - åpning av gravhaugene på Fekjø. Hvis så hertil kunde föies en bemerkning om, at kommunen er villig til efter væne å bidra (- økonomisk eller med arbeidshjelp -) til eventuelle utgravnings-

være med på å hedre sin hjembygd på denne måte.

Jeg vedlegger et par numre av "Aftenposten", hvor jeg har skrevet om "Gravhaugene på Fekjø".

Erbødigst

N. F. Leganger.

Ad: Sakkyndig undersøkelse av gravhaugene på Fekjø i Ustedalene

Foranstående henstilling fra N. F. Leganger blev behandlet i fulltalligt møte i Hval herredsstyre den 30/11-22 som: Sak nr. 142/1922.

Beslutning: Hval herredstyre vil enstemmig anmode Universitetets aldraksamling om å befre forfæring til sakkyndig undersøkelse og - eventuelt - åpning av gravhaugene på Fekjø i Ustedalene.

Herredstyret garanterer for at der skal bli tegnet den nødvendige frivillige arbeidshjelp til eventuelt oppringsarbeide m. v. av nevnte gravhauger.

Til å være det nødvendige med tilværelse bringelse av den frivillige arbeidshjelp velges: Herr Knut Fossgård og Kjetil Gullstam
o. d. Ceils — Beholdes a sender

Hal formannskap 7/12-1922

Frar Sletteman

KRISTIANIA den 8 desember 1922. J

B.

Gjessing til memoranda
for sammens.

Til

Hol Formannskap.

Hr. Ordfører Ivar S l e t t e m o e n .

Hol i Hallingdal.

Idet vi med takk erkjenner mottagelsen av det ærede Formannskapskrivelse av 8 ds. skal vi meddele at Universitetets Oldsaksamlings gjerne vil yde sin medvirkning til at gravhaugene paa Fekjo Ustedalen kan bli sakkyndig undersøkt. Vi forutsetter da at den ornødne arbeidshjelp blir stillet til disposition som i skrivelsen evnt. 3-4 mann vil antagelig være fullt tilstrekkelig, men vi ber n saavidt mulig aa faa beholde den samme arbeidsstyrke.

For vaart vedkommende kan undersøkelsen finne sted gjerne allerede til neste aar, men vi maa i dette tilfelle be om i tide aa bli underrettet om hvilken aarstid helst bør velges av hensyn til stsettelsen av vaare øvrige undersøkelser.

Universitetets Oldsaksamlings

Professor A. W. Brøgger. Ja. No. 649
1922

Tilbakerendes Universitetets oldsaksamlings, idet
vi på det herredsebyes vegne må få høre frem
vår beste takk for oldsaksamlings inøskommende
svær. Det gleder os meget, at undersøkel-
se og eventuelt åpning av gravhaugene på Fekjo

kan finne sted allerede neste år

Den heldigste tid for undersökelsen vil her være
med jomokket. Det vil i alle fall være den
absolutt best beleiligste tid for tilveiebringelsen
av den frivillige arbeidshjelp.

Der skal bli sørget for at 3-4 manns betingelser
til disponisjon daglig under arbeidet

Nat formannskap ¹⁸⁷ 1/2 - 1923

Førstmann
ordf.

Innberetning om undersøkelse av gravfeltet paa F e k j o i Usteda-len, (under gaarden Fløten (gn.69 br. nr. 2)). Hol s. og pgd. Buskerud.

Byraachef Leganger som om sommeren pleier aa bo paa Gjeilo har efterhvert faatt interesse for Holbygdens fortidsminner og særlig for gravhaugene paa Fekjo i Ustedalen. I en skrivelse av 8/11-22 opfordret han Hol herredstyre aa anmode Universitetets Oldsaksamling om at gravfeltet maatte bli sakkyndig undersøkt. I herredstyremøte 30/11 besluttedes enstemmig saadan anmodning sendt idet herredstyret gaaranterte frivillig arbeidshjelp. Paa denne opfordring gav Oldsaksamlingen 8/12 imøtekommende svar, hvorefter man enedes om at undersøkelsen burde foretas juni følgende aar. - Sakens dokumenter finnes vedlagt sammen med eldre opplysninger om gravfeltet., bl.a. en kort beskrivelse av professor Oscar Almgren under et sommerophold 1915.

Undersøkelsen blev efter avtale foretatt 21- 29 juni og lededes av undertegnede.

Gravfeltet ligger paa en flat slette nede i dalbunden, mens gaardene ligger ganske høit oppe paa den nordre dalside. Sletten og seteren med sommerfjøsset som ligger her, kalles Fekjo, i almindelighet skrevet Feten. Om betydningen "frodig græsmark, særlig ved vand", se Norske gaardnavne V Buskerud s. 111.

alt i alt er der altsaa 17 hauger.

Som utgangspunkter ved opmaalinen valgtes telegrafstolpene som her staar i rett linje med 40m. avstand. Mellom hver av disse blev innlagt en hjelpepel, saa der altsaa er 20 m. mellom hvert maalepunkt. Ved rundhaugene er der maalt til centrum, ved langhaugene til begge endepunkter. Kartet oppatt 25-26 juni.

H a u g 1.

Avstand fra pel 1: 24 m.
Fra pel 3 : 23 m. Tverrmaal ca. 9.30 m.
Opprindelig pen rundhaug, men ødelagt ved gravning fra syd som i mitten har været meget omfattende. Dekket av torv og briskekratt. Tydelig gørift rundt foten.

H a u g 2.

Fra pel 2 :21 m. fra pel 3: 10 m. Tverrmaal 9.5 m. Pen rundhaug med gørift om foten, bevokset med brisk og dekket av torv. Ganske dypt hul i mitten men ikke svært stort.

H a u g 3.

Langhaug. Vestre ende ligger 11.8 m. fra pel 3 og 7.20 m. fra centrum av haug 2, østre ende 11.20 m. fra vestre og 15.5 m. fra centrum av haug 2. Utgravet, se beretning herom.

H a u g 4.

Rundhaug, 10.5 m. tverrmaal. Avstand fra pel 2: 24 m. fra pel 3: 20m. Utgravet, se særskilt innberet-

2.

Stykket hvor haugene ligger, var inntil ganske nylig fellesmark for gaardene Løite, Verpe og Fløten. Ved utskiftning tildelt Fløten, eier Tor Sand. Der var forlangt overutskiftning som man dog mente vilde faa samme resultat.

Terrenget er smaatuet og begrodd med lavt briskekratt, som ogsaa dekket det meste av haugene, og da disse er noksaa lave skiller de sig lite ut før man kommer like innpaa dem. Over sletten gaar den gamle ferdselsvei, Nordmandssløpet, som fører over fjeldet til Hardanger. Avstanden fra gravfeltet ned til Ustedalsfjorden (eller Ustedalsvandet som det gjerne kalles,) er anslagsvis ca. 300m., hvilket ogsaa synes aa stemme med turistkartet over Gjeilo - Ustaoset, som finnes vedlagt og hvor gravfeltet er merket med en rød ring. - Situasjonsbilledene 1 og 2 gir et begrep om beliggenheten; paa begge sees sommerfjøset. De er tatt henholdsvis fra sø. og v.

Gravfeltet bestaar av 15 hauger derav 6 langhauger og 9 rundhauger. Rundhaugene varierer fra 7 -10.5 m. tverrmaal, langhaugene er 10 - 14 m. lange. Paa sydsiden av gjerdet som sees paa kartet faller terrenget noget nedover til en ny liten slette, som dels er setervoll, dels dyrket. Her ligger mere isolert 2 hauger, runde, ca. 7 m. tverrmaal (ikke inntegnet). Ved overpløining er de ganske lave og det kan ikke sees om det har været gravet i dem.

5.

H a u g 10.

Rundhaug. Tvermaal ca. 9.4 m. Avstand fra pel 6: 25.5 m. fra pel 5: 32.5 m. Utgravet, se særskilt innberetning.

H a u g 11.

Rundhaug ca. 9 m. i tverrmaal. Avstand fra søndre ende av haug 9 : 9 m. fra centrum av haug 10: 24 m. Utgravet, se særskilt innberetning.

H a u g 12.

Rundhaug, ca. 7 m. tverrmaal, Avstand fra haug 10: 21.5 m., fra haug 11: 16.20m. Av haugen er bare rester igjen, men konturene er saapas tydelige at det ikke kan være tvil om at her har været en haug. I mitten et stort dypt hull, meget dypere enn til bunden av haugen.

H a u g 13.

Rundhaug, ca. 8 m. tverrmaal. Avstand fra haug 11: 17 m. fra haug 12: 18.5 m. Utgravet, se særskilt innberetning.

H a u g 14.

Rundhaug, meget avflatet og konturene utydelige. Hvor dypt den tidligere gravning har gaatt, er ikke godt aa se. Tverrmaal ca. 8 m. Avstand fra haug 10: 19 m. fra haug 11: 28.5 m.

H a u g 15.

Rundhaug, som ligger paa en

4.

ning.

H a u g 5.

Langhaug. Avstand fra pel 3 til vestre ende: 13.40 m. fra pel 4: 21. 8 m. Avstand fra pel 4 til østre ende: 18m. fra pel 3: 21.5 m. Lengde ca. 11m. Utgravet, se beretning.

H a u g 6.

Langhaug. Avstand fra vestre ende av haug 5 og fra centrum av haug 4 til haugens vestre ende: 13.5 m. Avstand fra østre ende av haug 5 til østre ende 15.4 m. Lengde ca. 14 m. Utgravet se særskilt innberetning.

H a u g 7.

Langhaug, nærmest skibsformet. Avstand til vestre ende fra østre ende av haug 3, 3 m. fra pel 5: 7 m. Haugen ca. 11 m. lang og østre ende ligger 8 m. fra haug 5.

H a u g 8.

Langhaug, nærmest skibsformet Avstand til vestre ende fra pel 4: 11 m. fra pel 5: 16.5 m. Avstand fra pel 5 til østre ende 12.8 m. Haugens lengde 11.5 m. Utgravet, se særskilt innberetning.

H a u g 9.

Langhaug, Avstand til nordre ende fra pel 5: 13 m. fra pel 6: 23.5 m. Avstand til s.ende fra pel 6: 30.5 m. Lengde 11.5 m. Utgravet, se beretning herom.

7.

ca. 3m. Haugen var urørt, men noget ujevn i overflaten, da der særlig i kantene var endel tuedannelser, som gjorde at haugen skilte sig svært ut fra terrenget.

Nivellement av haugen utførtes fra fast standplass 4 m. ø. for haugen.

(i kanten av haug 7). Øiehøide 1.15 m.

Lengdeprofil: Ved pel 1 i haugens østre kant.

$$1.15 \div 0.90 - + 0.25.$$

1 m.v. for pel 1: $1.15 \div 0.79 - +0.36$

2 m.v. for pel 1: $1.15 \div 0.78 - +0.37$

3 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.73 - +0.42$

4 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.69 - +0.46$

5 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.67 - +0.48$

6 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.61 - +0.54$

7 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.53 - +0.62$

8 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.54 - +0.61$

9 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.50 - +0.65$

10 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.54 - +0.61$

11.2 m.v. " " 1: $1.15 \div 0.65 - +0.50.$

Tverprofil paa mitten av haugen.

Nordre kant: $1.15 \div 0.75 - +0.40$

Mitt paa 5.5 m. v. for pel 1: $1.15 \div 0.64 - + 0.51$

Søndre kant: $1.15 \div 0.85 - +0.30.$

Haugen blev utgravet fra syd med en 5.5 m. bred gang som førtes tvers gjennom haugen i hele dens bredde. Under torvdekket var hagen helt gjennom lagt op av brun sand uten sten. Der fantes intet. Bunden bestod av noget grovere brunt sand eller grus. Bund-nivellement, øiehøide 1.13.

3.20 m.v. for pel 1: $1.13 \div 1.35 - +0.22$

5 m.v. " " 1: $1.13 \div 1.23 - +0.10$

6.

naturlig forhøining like paa sydsiden av stengjerdet. Den kunstig paaførte haug antagelig 9-10 m. tvermaal, bygget av jord og sten og dekket av torv. Avstand fra haug 14: 24 m. fra fjøsets s.ø. hjørne 21 m.

Hertil kommer saa de 2 hauger nede paa setervollen som anslagsvis ligger ca. 80 m. s.ø. for haug 15.- Fjøsets n.v. hjørne ligger 22 m. fra haug 13 og 8.5 m. fra haug 12. No. hjørne: 10 m. fra haug 14 og 15.8 m. fra haug 12. Fjøsets dimensjoner 8.8 x 6 m. Bekken blev tegnet efter hovedmaal fra pel 1 og haugene 4,6 og 13.

Av haugene blev 10 utgravet, nemlig 3-11 og 13, d.v.s. 4 av rundhaugene og alle 6 langhauger, da disse p.g.a. sin uanselighet var gaatt fri for tidligere gravning. Naar saa mange hauger kunde undersøkes i løpet av saa kort tid, kam det av at de var meget lette aa grave i, da nesten alle var helt gjennom bygget av sandjord. Efter utgravningen blev haugene restaureret, dog gjenstod en del av arbeidet ved min avreise, men lærer Fosgaard som ledet arrangementet med arbeidshjelpen gav bindende løfte om at det skulde bli gjort.

H a u g 3.

Meget lav langhaug, nærmest som en elliptisk, lav jordvoll, forsaa-vitt konturene som er meget utydelige kan bestemmes. Lengde ca. 11 m. bredde

10.

mot s.ø.) 1.28 ÷ 1.17 - ÷ 0.11.

Haugen blev utgravet med en gang ført inn fra n.ø., dens dimensjoner fremgaar av planen. Haugen viste en meget tydelig lagdeling. Under torvdekket bestod haugen av rødbrun sandjord og ca. 30-40 cm. under overflaten fulgte saa et lag av lys graa sand, fra saavitt synlig og op til en 10 cm. Like s.ø. for mitten manglet dette lag i en omkreds av ca. 2.5 m. (den prikkede linje paa planen). Under det graa sandlag igjen rødbrun sand som ovenfor like ned til bunden som bestod av samme materiale, kanskje noget grovere, men som ved sin fasthet var lett aa skille ut fra de paafulgte lag.

4 m. s.v. for pel 1 begynte et rustfarvet fetaktig lag. 0.75 m. langt og 0.50 m. bredt og ca. 5 cm. tykt. Det var isprengt med nogen smaa kulbiter men for smaa til aa ta prøver av. Nivellement 1.21 ÷ 1.17 - ÷ 0.04.

Bunden var ganske flat (se nivellement) 0.5 m. s.ø. for mitten begynte et stort hull i bunden ca. 1.5 m. langt n.v. - s.ø. og ca. 1 m. n.ø. - s.v. (den strekede linje paa planen) og gikk ca. 1 m. dypt under bunden. De store sten stakk ogsaa litt ned i hullet. Snittet i hullet viste at den røde sand gikk ca. $\frac{1}{2}$ m. dypt, derunder graahvit sand.

Nivellement av bunden:

2 m.s.v. for pel 1: 1.41 ÷ 1.17 - ÷ 0.24
3 m.s.v. for pel 1: 1.42 ÷ 1.17 - ÷ 0.25
4 m.s.v. " " 1: 1.43 ÷ 1.17 - ÷ 0.26

8.

7 m.v. for pel 1: 1.13 ÷ 1.13 - 0.

8.5m.v. " " 1: 1.13 ÷ 1.18 - ÷ 0.05

H a u g 4.

Vakker rundhaug, 10 -10.5 m. i tvermaal med tydelig og ganske dyp grøft rundt foten, vel $\frac{1}{2}$ m. bred. Denne manglet dog paa sydsiden hvor markens skraaner mot bekken nedenfor. Haugen viste tydelige spor efter tidligere gravning idet hele toppen var avflatet, men bare et sted, noget s.ø. for mitten var et dypere hull hvori et par store sten stakk op (se nivellement her). Nu var den ganske overgrodd med briskekratt. Foto. 3 viser haugen set fra m. før gravningen, efterat eneren var ryddet vekk. Nivellement av overflaten nø-sv. Standplass ca. 4 m. n.ø. for haugen. Øiehøide: 1.17 m.

Grøftens n.ø. ytterkant: 1.30 ÷ 1.17 - ÷ 0.13

Pel I i grøftens bund: 1.47 ÷ 1.17 - ÷ 0.30

1 m.s.v. for pel 1: 1.15 ÷ 1.17 - + 0.02

2 m.s.v. " " 1: 0.91 ÷ 1.17 - + 0.26

3 m.s.v. " " 1: 0.60 ÷ 1.17 - + 0.57

4 m.s.v. " " 1: 0.61 ÷ 1.17 - + 0.56

5 m.s.v. " " 1: 0.70 ÷ 1.17 - + 0.47

6 m.s.v. " " 1: 0.73 ÷ 1.17 - + 0.44

7 m.s.v. " " 1: 0.80 ÷ 1.17 - + 0.37

8 m.s.v. " " 1: 0.75 ÷ 1.17 - + 0.42

9 m.s.v. " " 1: 1.00 ÷ 1.17 - + 0.17

10m.s.v. " " 1: 1.32 ÷ 1.17 - ÷ 0.15

10.5m.s.v." " 1: 1.62 ÷ 1.17 - ÷ 0.45

haugens sv. kant.

Bunden av hullet s.ø. for mitten (5.5 m. s.v. for pel 1 og derfra 0.9m.

12.

side ganske tydelig grøft ca. 0.5 m. bred, mens saadan ikke kunde sees langs søndre.

Nivellement: Standplass 3 m. ø. v. for haugens v. ende. Øiehøide 1.15 m.

Lengdeprofil: v - ø.

Ved pel 1 i haugens vestre ende:

$$1.19 \div 1.15 - \div 0.04.$$

1 m. ø. for pel 1: 1.10 ÷ 1.15 - + 0.05

2 m. ø. " " 1: 1.13 ÷ 1.15 - + 0.02

3 m. ø. " " 1: 1.13 ÷ 1.15 - + 0.02

4 m. ø. " " 1: 1.13 ÷ 1.15 - + 0.02

5 m. ø. " " 1: 1.13 ÷ 1.15 - + 0.02

6 m. ø. " " 1: 1.12 ÷ 1.15 - + 0.03

7 m. ø. " " 1: 1.15 ÷ 1.15 - 0.

8 m. ø. " " 1: 1.21 ÷ 1.15 - ÷ 0.06

9 m. ø. " " 1: 1.31 ÷ 1.15 - ÷ 0.16

10 m. ø. " " 1: 1.42 ÷ 1.15 - ÷ 0.27

11 m. ø. " haugens østre ende:

$$1.50 \div 1.15 - \div 0.35.$$

Tverprofil: n - s:.

Grøftens ytterkant:

$$1.52 \div 1.15 - \div 0.37$$

Grøftens bund: 1.65 ÷ 1.15 - ÷ 0.50

Ved pel A i haugens n. kant:

$$1.51 \div 1.15 - \div 0.36.$$

1 m. s. for pel A: 1.27 ÷ 1.15 - ÷ 0.12

2 m. s. for pel A:

(5.5 m. ø. for pel 1)

$$1.13 \div 1.15 - + 0.02.$$

3 m. s. for pel A: 1.16 ÷ 1.15 - ÷ 0.01.

4 m. s. for pel A

haugens kant : 1.38 ÷ 1.15 - ÷ 0.23.

Haugen blev utgravet ved en ca. 5.5 m. bred gang ført inn fra nord og praktisk talt gjennem hele haugens bredde. I nordre del blev den noget utvidet da man her støtte paa et kullag. Forøvrig fremgaar skjaktens dimensjoner av

11.

5 m. s. v. for pel 1: 1.47 ÷ 1.17 - ÷ 0.30

6 m. s. v. " " 1: 1.46 ÷ 1.17 - ÷ 0.29

7 m. s. v. " " 1: 1.42 ÷ 1.17 - ÷ 0.25

8 m. s. v. " " 1: 1.43 ÷ 1.17 - ÷ 0.26

9 m. s. v. " " 1: 1.44 ÷ 1.17 - ÷ 0.27

Bunden av hullet, 5.5 m. s. v. for pel 1 og 1.10 m. mot s. ø.:

$$2.42 \div 1.17 - \div 1.25$$

En av bygdens eldste menn Ola Slaatta som nu er 77 aar, fortalte at han i 20 aarsalderen hadde begynt aa grave i denne haug men opgitt det da han kom ned paa nogen store heller og ikke hadde ordentlig redskap. Disse "hellene" er rimeligvis de stenene som stakk op i hullet i haugen, og den gravning som kunde følges ned under haugens bund maa altsaa ligge lengere tilbake i tiden. Omfanget av denne gravning er klar nokk, der hvor det lysegraa sandlag var ubrutt maa haugen ha været urørt. Det tette briskekratt som dekket haugen tyder paa at gravningen ikke er utført efter Slaattas tid, de deler av stenen som stakk op i overflaten var ogsaa ganske mosegrodde og ingen i bygden kjennte noget til senere gravningsforsøk.

H a u g 5. Fund C. 23245.

Langhaug 11 m. lang, ca. 4 m. bred paa mitten, formen nærmest elliptisk, ganske lav og litt ujevn i overflaten, men sikkert urørt. Var dekket av gresstorv med et par mindre briskekratt. Haugen var orientert omtr. ø-v med nogen avvikelse sø-nv. Langs nordre

14.

- c. Forskjellige jerndele til et skrin:
1. Nøkkel som R. 459.
2. Laasfjer, V.J.G. fig. 434.
3. Likebenet laasbeslag.
4. Firsidig beslag med nagler.
5. Ringformet hank m. vedhengende krampe.
6. 6 brudstkr. av muligens rombisk beslag.
d. Hadde (til trespand ?)
e. Synaal.

Desuten fanntes blandt de brennte ben en del smaa nagler til skrinet, 2 halvsmeltede glasperler og et orneret gjennomhullet benfragment, muligens nodet av en liten smykkenaal. ~~Da foto~~
~~ses oldsakene avdekket in situ.~~

Blandt benene fanntes isprengt nogen smaa kulbiter, særlig innunder laasbeslaget og ved øksen, men saa faa at de brennte ben med forsett syntes rensset for baalmørje. Det er da ikke urimelig aa anta at kullaget paa bunden i haugens nordre del er rester etter selve likbaalet. Laget med de brennte ben og oldsakene var ca. 60 cm. i tvermaal og laa høit i haugen, like paa overgangen mellom humusdekket og sandjorden som haugen var bygget av.

Nivellement, tatt ved øksen:

$1.31 \div 1.17 - \div 0.14.$

Foto. 4. viser oldsakene in situ sett fra nord. Laasefjæren vises ikke da den først kom tilsyne efterat de andre saker var tatt op, og laa if. nivellement 3 cm. dypere enn disse. Alle jernsakene har glødeskall og er med undtagelse av det ene beslag (c.6) fortrinlig konservert.

Haugen blev videre gjennomgravet uten at mere fanntes. Bunden bestod av grovere grus. Nivellement av bunden

13.

planen.

Under torvdekket var haugen helt gjennom lagt op av den rødlig sand som ogsaa i de tidligere beskrevne hauger.

Det nevnte kullag (1 paa planen) laa paa bunnen og var 1 m. langt og 0.8 cm. bredt og var sterkt blandet med ildskjørnede sten likesom sandet under tydelig viste at laget var rester etter et baal paa stedet. Tykkelsen var ca. 8 cm. paa mitten og ca. 4 cm. i kante-
ne.

Nivellement, øiehøide: 1.17 m.

Vestre kant: $1.63 \div 1.17 - \div 0.46.$

Østre kant : $1.71 \div 1.17 - \div 0.54$

Søndre " : $1.67 \div 1.17 - \div 0.50.$

Nordre " : $1.69 \div 1.17 - \div 0.52.$

Lagets vestre kant laa 2.30 m. ø. for pel 1 og derfra 0.7 m. mot n. dets søndre kant 2.75 m. ø. for pel 1 og 0.45 m. mot n.

Ved 2 og 3 paa planen fanntes 2 hestetenner løst i fyllen, uten at der var antydning til flere eller andre skjelettresten. 2 laa 2.95 m. ø. for pel 1 og 0.15 m. mot s. 3 laa 3.75 m. ø. for pel 1 og 0.25 m. mot s.

Nivellement:

Ved 2 : $1.46 \div 1.17 - \div 0.29$

Ved 3 : $1.43 \div 1.17 - \div 0.26$

Ved 4 paa planen fanntes et horisontalt lag med brennte ben og følgende jernsaker, se detaljplanen.

a. liten øks som Jan Petersen Vikingesverd fig. 39.

b. Kniv som Rygh 406.

16.

5 m.v. for pel 1: $1.17 \div 0.33 - +0.84$
6 m.v. " " " : $1.17 \div 0.27 - +0.90$
7 m.v. " " " : $1.17 \div 0.38 - +0.79$
8 m.v. " " " : $1.17 \div 0.39 - +0.78$
9 m.v. " " " : $1.17 \div 0.47 - +0.70$
10 m.v. " " " : $1.17 \div 0.48 - +0.69$
11 m.v. " " " : $1.17 \div 0.50 - +0.67$
12 m.v. " " " : $1.17 \div 0.64 - +0.64$
13 m.v. " " " : $1.17 \div 0.78 - +0.39$
14 m.v. " " " : $1.17 \div 0.97 - +0.20$

Tverprofil:

Ved pel A. i haugens n. kant:

$1.17 \div 0.92 - +0.25$
1 m. s. for pel A.: $1.17 \div 0.57 - +0.60$
2 m. s. " " " : $1.17 \div 0.42 - +0.75$
3 m. s. " " " : $1.17 \div 0.45 - +0.72$
4 m. s. " " " : $1.17 \div 0.62 - +0.55$
5 m. s. " Haugens s. kant:
 $1.17 \div 1.02 - +0.15.$

Haugen blev utgravet med en omtr. 6 m. bred gang ført inn fra nord-siden. Materialet i haugen var den vanlige brune sand blandet med noen sten paa optil et mannsløft her og der. 20 - 30 cm. under overflaten (regnet efter mittlinjen) gikk en uregelmessig stripe graahvit sand 5-10 cm. tykk. Ved A. paa planen var der like over denne stripe en tynn kullstripe men ikke saa store stykker at der kunde tas prøver. Ellers fanntes intet. Bunden bestod av fast graalig sand av samme sort som i den tynne stripe. Det utgravede omraades omfang fremgaar av planen.

15.

ø - v .

2.70 m. ø. for pel 1: $1.67 \div 1.17 - \div 0.5$
4 m. ø. for pel 1 : $1.59 \div 1.17 - \div 0.42$
5 m. ø. " " 1 : $1.57 \div 1.17 - \div 0.40$
6 m. ø. " " 1 : $1.63 \div 1.17 - \div 0.46$
7 m. ø. " " 1 : $1.71 \div 1.17 - \div 0.54$
8 m. ø. " " 1 : $1.75 \div 1.17 - \div 0.58$

Nivellement av overgang mellem humus og sandlag i vestre skjaktvegg:

$1.43 \div 1.17 - \div 0.26.$

Det samme i østre skjaktvegg:

$1.41 \div 1.17 - \div 0.24.$

Bundnivellement n - s:

Ved pel A. $1.77 \div 1.17 - \div 0.60$
1 m. s. for pel A: $1.67 \div 1.17 - \div 0.50$
2 m. s. " " " : $1.62 \div 1.17 - \div 0.45$
3.5 m. s. " " " : $1.58 \div 1.17 - \div 0.41$

H a u g 6.

Langhaug, orientert omtrent ø - v med nogen avvikelse sø-nv, formen uregelmessig elliptisk. ca. 14 m. lang og ca. 5 m. bred paa mitten, særlig søndre langside nok saa utydelig i konturene. Haugen var tett overgrodd med brisk, foto. 5 viser haugen sett fra n. efterat krattet var fjernet, før gravningens begynnelse.

Nivellement: Øiehøide 1.17 standplass

4.5 m. ø. for haugens østre ende.

Ved pel 1: $1.17 \div 0.80 - +0.37$
1 m.v. for pel 1: $1.17 \div 0.58 - +0.59$
2 m.v. " " " : $1.17 \div 0.39 - +0.78$
3 m.v. " " " : $1.17 \div 0.35 - +0.82$
4 m.v. " " " : $1.17 \div 0.30 - +0.87$

18.

Ved pel A. i haugens nordre kant:
1.63 ÷ 1.16 - ÷ 0.47.
Ved b. 1.46 ÷ 1.16 - ÷ 0.30.
" c. 1.36 ÷ 1.16 - ÷ 0.20
" d. 1.45 ÷ 1.16 - ÷ 0.29.
Ved e, haugens s. kant:
1.60 ÷ 1.16 - ÷ 0.44.

Haugen blev utgravet ved en ikke fult 6 m. bred gang ført inn fra n., se planen. Under torvdekket et noksaå tynnt lag humus, forøvrig var haugen helt gjennom bygget av den vanlige brune sandjord, helt uten sten, og ogsaa uten fundstykker med den vanlige grus i bunden.

Bundnivellement:

3.6 m. ø. for pel 1: 2.01 ÷ 1.16 - ÷ 0.85
5 m. ø. " " 1: 2.14 ÷ 1.16 - ÷ 0.98
6 m. ø. " " 1: 2.15 ÷ 1.16 - ÷ 0.99
7 m. ø. " " 1: 1.95 ÷ 1.16 - ÷ 0.79
8 m. ø. " " 1: 1.83 ÷ 1.16 - ÷ 0.77
9 m. ø. " " 1: 1.84 ÷ 1.16 - ÷ 0.78
9.4 m. ø. " " 1: 1.84 ÷ 1.16 - ÷ 0.78

H a u g 8. Fund C. 23246.

Skibsformet langhaug, ganske tydelig men meget lav, se foto. 7 som viser haugen sett fra n-nø. Den var orientert vnv-øssø. Lengde ca. 11.5 m. bredde paa mitten ca. 3.5 m. I overflaten et par av de tuer som terrenget omkring er saa fult av.

Nivellement, standplass ca. 3m.v. for v. spiss, øiehøide 1.08.

Ved pel 1 i vestre ende: $1.165 \div 1.08 = \div 0.085$.

17.

Nivellement av bunden:

Ved 3.2 m.v. for pel 1: 1.17 ÷ 0.87 - ÷ 0.30
" 5 m.v. for pel 1: 1.17 ÷ 0.86 - ÷ 0.31
" 7m.v. " " 1: 1.17 ÷ 0.88 - ÷ 0.29
" 9m.v. " " 1: 1.17 ÷ 0.90 - ÷ 0.27

H a u g 7,

var en meget lav men ganske tydelig skibsformet langhaug, orientert omtrent rett ø-v. Lengde ca. 11 m. største bredde 3.5 m. Langs nordsiden en noksaå utydelig grøft med "bro" paa mitten, mens grøften var helt utvisket paa sydsiden som ligger like op til veien. Foto. 6 viser haugen før gravningens begynnelse sett fra n.

Nivellement av overflaten, standplass ca. 3.5 m. v. -sv. for haugens vestre spiss. øiehøide 1.16.

Ved pel 1 i haugens v. ende:
 $1.38 \div 1.16 - \div 0.22$.

1 m. ø. for pel 1: 1.38 ÷ 1.16 - ÷ 0.22.
2 m. ø. " " 1: 1.37 ÷ 1.16 - ÷ 0.21.
3 m. ø. " " 1: 1.32 ÷ 1.16 - ÷ 0.16.
4 m. ø. " " 1: 1.35 ÷ 1.16 - ÷ 0.19
5 m. ø. " " 1: 1.36 ÷ 1.16 - ÷ 0.20.
6 m. ø. " " 1: 1.39 ÷ 1.16 - ÷ 0.23
7 m. ø. " " 1: 1.38 ÷ 1.16 - ÷ 0.22.
8 m. ø. " " 1: 1.42 ÷ 1.16 - ÷ 0.26.
9 m. ø. " " 1: 1.50 ÷ 1.16 - ÷ 0.34
10 m. ø. " " 1: 1.56 ÷ 1.16 - ÷ 0.40
11 m. ø. " " 1: 1.71 ÷ 1.16 - ÷ 0.55
11.20 m. ø. for haugens østre spiss:
 $1.75 \div 1.16 - \div 0.59$.

Tverprofil, bokstavene henviser til planen.

20.

Bunden var den allmindelige grus
iblandet med ganske smaa sten.

Bundnivellement:

3 m. ø. for pel 1:	1.73 ÷ 1.07 - ÷ 0.66.
4 m. ø. " "	1: 1.72 ÷ 1.07 - ÷ 0.65.
5 m. ø. " "	1: 1.67 ÷ 1.07 - ÷ 0.60.
6 m. ø. " "	1: 1.64 ÷ 1.07 - ÷ 0.57.
7 m. ø. " "	1: 1.61 ÷ 1.07 - ÷ 0.54.
8 m. ø. " "	1: 1.59 ÷ 1.07 - ÷ 0.52.
8.6 m. ø. " "	1: 1.55 ÷ 1.07 - ÷ 0.48.

H a u g 9.

Elliptisk, langhaug, orientert n-s, 11.5 m. lang, ca. 4.5 m. bred paa mitten. Rundt foten tydelig grøft med 2 motstillede "brøer" i haugens nordlige del. Litt nord for mitten var spor etter tidligere gravning som ikke kunde ligge langt tilbake i tiden, men som ogsaa var meget grunntgaaende. Likesaa var der i haugens nordlige del gjort et lite innsnitt i haugen fra vest.

Nivellement: Standplass ca. 2.5 m. s. for haugen, øiehøide 1.20.

Ved pel 1. i haugens s. ende:

1.34 ÷ 1.20 - ÷ 0.14.

1 m.n. for pel 1:	1.23 ÷ 1.20 - ÷ 0.03.
2 m.n. " "	1: 1.16 ÷ 1.20 - ÷ 0.04.
3 m.n. " "	1: 1.14 ÷ 1.20 - ÷ 0.06.
4 m.n. " "	1: 1.11 ÷ 1.20 - ÷ 0.09.
5 m.n. " "	1: 1.04 ÷ 1.20 - ÷ 0.16.
6 m.n. " "	1: 0.96 ÷ 1.20 - ÷ 0.24.
7 m.n. " "	1: 1.04 ÷ 1.20 - ÷ 0.16.
8 m.n. " "	1: 1.05 ÷ 1.20 - ÷ 0.15.
9 m.n. " "	1: 1.03 ÷ 1.20 - ÷ 0.17.
10 m.n. " "	1: 1.08 ÷ 1.20 - ÷ 0.12.
11 m.n. " "	1: 1.26 ÷ 1.20 - ÷ 0.06.

19.

1 m. ø. for pel 1:	1.09 ÷ 1.08 - ÷ 0.01.
2 m. ø. " "	1: 1.09 ÷ 1.08 - ÷ 0.01.
3 m. ø. " "	1: 1.09 ÷ 1.08 - ÷ 0.01.
4 m. ø. " "	1: 1.14 ÷ 1.08 - ÷ 0.06.
5 m. ø. " "	1: 1.08 ÷ 1.08 - ÷ 0.00.
6 m. ø. " "	1: 1.10 ÷ 1.08 - ÷ 0.02.
7 m. ø. " "	1: 1.10 ÷ 1.08 - ÷ 0.02.
8 m. ø. " "	1: 1.14 ÷ 1.08 - ÷ 0.06.
9 m. ø. " "	1: 1.17 ÷ 1.08 - ÷ 0.09.
10 m. ø. " "	1: 1.25 ÷ 1.08 - ÷ 0.17.
11 m. ø. " "	1: 1.33 ÷ 1.08 - ÷ 0.25.
11.5 m. ø. " "	1: 1.38 ÷ 1.08 - ÷ 0.30.

Tverprofil:

Ved pel A. i haugens n. kant:

1.43 ÷ 1.08 - ÷ 0.35.

0.75 m. s. for pel A.:	1.23 ÷ 1.08 - ÷ 0.15.
1.75 m. s. for pel A.:	1.08 ÷ 1.08 - ÷ 0.00.
2.75 m. " " "	1.18 ÷ 1.08 - ÷ 0.10.
3.50 m. " " "	1.25 ÷ 1.08 - ÷ 0.20.

Utgravningen blev gjennomført med en ca. 5.5 m. bred gang tver gjennom haugen som helt gjennom var lagt op av sandjord. uten større sten.

80 cm. n. for mitten (nøiaktige maal paa detaljplanen) fantes en vel konservert øks med glødeskal av typen Jan Petersen: Vikingsverd fig. 43, et bruddstke. av et litet firsidig bryne og en liten simpel benperle sammen med nogen brennte benstumper og nogen ganske smaa biter trekull. Heller ikke andre steder i haugen blev kull iakt tatt. Foto. 8 viser oldsakene in situ.

Nivellement: øiehøide 1.07.

1.29 ÷ 1.07 - ÷ 0.22.

21.

Ved pel 1 i haugens v. kant:

1.24 ÷ 1.16 -÷ 0.08.

1 m.ø. for pel 1: 0.97 ÷ 1.16 -+ 0.19.
2 m.ø. " " 1: 0.90 ÷ 1.16 -+ 0.26.
3 m.ø. " " 1: 1.08 ÷ 1.16 -+ 0.08.
4 m.ø. " " 1: 1.21 ÷ 1.16 -÷ 0.05.
5 m.ø. " " 1: 1.07 ÷ 1.16 -+ 0.09.
6 m.ø. " " 1: 1.41 ÷ 1.16 -+ 0.25.
7 m.ø. " " 1: 0.99 ÷ 1.16 -+ 0.17.
8 m.ø. " " 1: 1.13 ÷ 1.16 -+ 0.03.
9 m.ø. " " 1: 1.43 ÷ 1.16 - ÷ 0.27.
9.30m.ø." " 1: bunnen av grøften:
1.62 ÷ 1.16 - ÷ 0.46.
9.60 m. ø. for pel 1: grøftens ytter-
kant: 1.51 ÷ 1.16 -÷ 0.35.

Foto. 9 viser haugen sett fra v. før
før gravningen. Denne blev utført ved
v-ø gaaende gang tvers gjennom haugen,
dens dimensjoner fremgaar av planen.

Haugen var helt gjennom bygget av den
lette brune sandjord og det var i dette
løse materiale meget vanskelig aa avgjør
hvor omfattende det tidligere innhugg
i haugen hadde været. 6 m.ø. for pel 1
og derfra 1.70 m. mot s. fantes en
skjoldbule av j. av typen R. 562, lig-
gende med aapningen op.

Nivellement: Øiehøide 1.17.

0,995 ÷ 1.17 - + 0.175.

Ca. 20 cm. v. for denne laa en ufor-
melig jernklump av slaggaktig karakter,
som nivellertes aa ligge 10 cm. dypere
enn skjoldbulen. At skjoldbulen ikke
laa i oprinnelig leie, maa anses av-
gjort, og da bunden var naadd omkring

21.

11.5 m.n. for pel 1: 1.40 ÷ 1.20 -÷ 0.20.

Tverprofil v-ø, bokstavene henviser til
planen.

Ved a. vestre kant: 1.40 ÷ 1.20 -÷ 0.20.

" b. 1.05 ÷ 1.20 -+ 0.15.

Ved c. mitten av haugen:

0.97 ÷ 1.20 - +0.23.

" d. 1.09 ÷ 1.20 -+0.11.

" e. østre kant: 1.40 ÷ 1.20 -÷ 0.20.

Tvers gjennom haugens bredde blev
ført en 6.5 m. bred gang. Under torv-
dekket bestod haugen helt gjennom av brun
sandjord helt fri for sten, hist og her
et par kulpantikler, ellers intet. Bun-
den skarp grovere grus og derunder som
det viste sig ved et par prøvestikk no-
get finere grus.

Nivellement av bunden:

3 m.n. for pel 1: 1.79 ÷ 1.20 -÷ 0.59.

5 m.n. " " 1: 1.80 ÷ 1.20 -÷ 0.60.

7 m.n. " " 1: 1.70 ÷ 1.20 -÷ 0.50.

9m.n. " " 1: 1.66 ÷ 1.20 -÷ 0.46.

H a u g 10. Fund C. 23247.

Rundhaug ca. 9 m. tvermaal med
tydelig 50-70 cm. bred grøft rundt fo-
ten. Paa vestsiden var tilsynelatende
en "bro" over grøften, men denne "bro"
var neppe oprinnelig. Haugen var nemlig
meget avflatet i toppen efter tidligere
gravning og "broen" bestod vistnok av
haugfyll som var kastet ut ved denne
gravning.

Nivellement v-ø. Standplass 3 m.v. for
haugen. Øiehøide 1.16.

23.

Bundnivelement. Øienhøide 1.17.

1 m.ø. for pel 1:	1.48 ÷ 1.17	-÷ 0.31.
2 m.ø. " " 1:	1.51 ÷ 1.17	-÷ 0.34.
3.20m.ø." " 1: v. kant av Slaattas grav.:	1.62 ÷ 1.17	-÷ 0.54.
4 m.ø. " " 1, bunden av Slaattas grav.:	2.84 ÷ 1.17	-÷ 1.67.
5.20m. ø. for pel 1: ø. kant av Slaattas grav.:	1.48 ÷ 1.17	- ÷ 0.31.
7 m.ø. for pel 1:	1.60 ÷ 1.17	-÷ 0.43.
8 m.ø. " " 1:	1.70 ÷ 1.17	-÷ 0.53.
9 m.ø. " " 1:	1.66 ÷ 1.17	-÷ 0.49.

H a u g 11.

Rundhaug, ca. 9 m. tvermaal med en grundgrøft rundt foten. Øst for mitten et ganske dypt hull etter tidligere gravning.

Nivellement av overflaten n.-s. Standplass 4 m. s. for haugen. Øienhøide 1.20 m.

Ved pel 1 i haugens S. kant:

	1.26 ÷ 1.20	- ÷ 0.06.
1 m.n. for pel 1:	0.90 ÷ 1.20	-+ 0.30.
2 m.n. " " 1:	0.80 ÷ 1.20	-+ 0.40.
3 m.n. " " 1:	0.78 ÷ 1.20	-+ 0.42.
4 m.n. " " 1:	0.76 ÷ 1.20	-+ 0.44.
5 m.n. " " 1:	0.74 ÷ 1.20	-+ 0.46.
6 m.n. " " 1:	0.74 ÷ 1.20	-+ 0.46.
7 m.n. " " 1:	0.88 ÷ 1.20	-+ 0.32.
8 m.n. " " 1:	1.03 ÷ 1.20	-+ 0.17.
9 m.n. " " 1:	1.25 ÷ 1.20	-÷ 0.05.
9.30m.n. " " 1: nordre kant:	1.39 ÷ 1.20	-÷ 0.19.

Tvers gjennom haugen blev ført en 4-5 m. bred gang fra S til nord (se planen). Materialet i denne haug var noget grovere rødbrun sand blandet med

22.

mitten av haugen viste det sig at den tidligere gravning i haugen var gaatt dypt ned under bunden. Her var et hull, ca. 2 m. i tvermaal (se planen) og vel 1 m. dypt regnet fra bunden. Denne bestod som vanlig av brun grus. Snittet i hullet i bunden viste følgende lagdeling: Det brune gruslag gikk 20 cm. dypt, derunder et 7-8 cm. mektig lysegraatt sandlag hvorpaa fulgte et ca. 10 cm. tykt mørkebrunt sandblandet jordlag. Saa atter alm. brun sand inntil bunden av graven som var fast lysegraa sand.

Gamle Ola Slaatta (se under haug 4) fortalte at han i sin ungdom hadde gravet i denne haugen ned til 3 alens dybde og hadde nede i haugen truffet paa et mørkt lag som om noget hadde ligget og raatnet der, og hadde ogsaa funnet en liten jernklump. Det er ikke usannsynlig at dermed menes det brune jordlag under den graa sandstripen. Men at dette er rester etter en skjelettgrav er utelukket. Derimot er det jo i og for sig intet i veien for at der kan ha været en nedskaaret skjelettgrav der hvor hullet i bunden nu er. Men en saadan kan neppe ha været saa dyp som det nuværende hull. At skjoldbullen skriver sig fra en skjelettgrav er ogsaa sannsynlig, da der ikke er spor av glødeskall paa den. Slaattas opplysning om de 3 alm. stenmer ganske godt, naar man gaar ut fra at haugen opprinnelig var noget høiere enn nu.

25.

5 m.ø. for pel A: $1.03 \div 1.20 \rightarrow 0.17$.
 6.20m.ø. " " A: $1.26 \div 1.20 \rightarrow 0.06$.
 7 m.ø. " " A: $1.33 \div 1.20 \rightarrow 0.13$.

Mellem 5 og 6.20 m. ø. for pel 1 var sandstripen brutt ved den tidligere gravning. Om denne var ført helt ned til bunden kunde ikke sikkert avgjøres, under den faste bund gikk den i all fall ikke.

Nivellement av bunden:

2 m.ø. for pel A: $1.47 \div 1.20 - \div 0.27$?
 4 m.ø. " " A: $1.51 \div 1.20 - \div 0.31$.
 6 m.ø. " " A: $1.52 \div 1.20 - \div 0.32$.
 7 m.ø. " " A: $1.51 \div 1.20 - \div 0.31$.

H a u g 13.

Rundhaug ca. 8 m. tvermaal med en grund grøft rundt foten. Paa foto. 10 sees haugen fra ø. før utgravningen.

Nivellement, standplass 4 m.ø. for haugen, øiehøide 1.16.

Ved pel 1 i haugens ø. kant:
 $1.00 \div 1.16 \rightarrow 0.16$.

1 m.v. for pel 1: $0.605 \div 1.16 \rightarrow 0.555$.
 2 m.v. " " 1: $0.35 \div 1.16 \rightarrow 0.81$.
 3 m.v. " " 1: $0.22 \div 1.16 \rightarrow 0.94$.
 4 m.v. " " 1: $0.52 \div 1.16 \rightarrow 0.64$.
 5 m.v. " " 1: $0.73 \div 1.16 \rightarrow 0.73$.
 6 m.v. " " 1: $0.56 \div 1.16 \rightarrow 0.60$.
 7 m.v. " " 1: $1.00 \div 1.16 \rightarrow 0.16$.
 7.80m.v. " " 1: v. kant:
 $1.27 \div 1.16 \rightarrow 0.11$.

Tvers gjennom haugen fra ø. til v. blev ført en 4-5 m. bred skjakt.

Haugen var ikke ganske uskadd, idet der i mitten var en senkning efter tid-

24.

adskillig smaasten. I dette gikk et skikt lysgraa sand med en tynn kulstripe i underkanten. Det var avbrutt ved den tidligere gravning i haugen øst for mitten. Da denne senkning ikke vises ved profilen n-s blev der optatt et nivellement ø-v av overflaten, det graa sandlag med kulstripen og bunden. Denne bestod som vanlig av fast brun grus. Nivellement av overflaten v-ø standplass og øiehøide som tidligere.

Ved pel A i haugens vestre kant:

$1.16 \div 1.20 - + 0.4$.

1 m.ø. for pel A: $1.00 \div 1.20 \rightarrow 0.20$.
 2 m.ø. " " A: $0.83 \div 1.20 \rightarrow 0.37$.
 3 m.ø. " " A: $0.66 \div 1.20 \rightarrow 0.54$.
 4 m.ø. " " A: $0.60 \div 1.20 \rightarrow 0.60$.
 5 m.ø. " " A: $0.96 \div 1.20 \rightarrow 0.24$.
 5.5m.ø. " " A: $1.25 \div 1.20 \rightarrow 0.05$.
 6 m.ø. " " A: $1.00 \div 1.20 \rightarrow 0.20$.
 7 m.ø. " " A: $0.77 \div 1.20 \rightarrow 0.43$.
 8 m.ø. " " A: $0.85 \div 1.20 \rightarrow 0.35$.
 9.5m.ø. " " A: haugens ø. kant:
 $1.37 \div 1.20 \rightarrow 0.17$.

Overkant av det graa sandlag:

2 m.ø. for pel A i skjaktens vestvegg:
 $1.03 \div 1.20 \rightarrow 0.17$.

3 m.ø. for pel A: $0.95 \div 1.20 \rightarrow 0.25$.
 4 m.ø. " " A: $0.98 \div 1.20 \rightarrow 0.22$.
 5 m.ø. " " A: $0.97 \div 1.20 - + 0.23$.
 6.2m.ø. " " A: $1.15 \div 1.20 - + 0.05$.
 7 m.ø. " " A: $1.13 \div 1.20 - + 0.03$.

Kulstripen i underkanten av det graa sandlag:

2 m.ø. for pel A: $1.15 \div 1.20 \rightarrow 0.05$.
 3 m.ø. " " A: $1.09 \div 1.20 \rightarrow 0.11$.
 4 m.ø. " " A: $1.06 \div 1.20 \rightarrow 0.14$.

26.

ligere gravning som dog viste sig ikke
aa gaa dypt ned. Ogsaa i denne haug var
der i den røde sand en graa sandstripe,
5-7 cm. tykk som kunde følges ubrutt fra
2.25 m.v. for pel 1 og til den sluttet
ca. 6 m. n. for pel 1.

Nivellement av sandstripen:

2.25 m.v. for pel 1: $0.72 \div 1.16 \rightarrow 0.44$.

3 m.v. for pel 1: $0.76 \div 1.16 \rightarrow 0.40$.

4 m.v. " " 1: $0.65 \div 1.16 \rightarrow 0.51$.

5 m.v. " " 1: $0.70 \div 1.16 \rightarrow 0.46$.

6 m.v. " " 1: $0.79 \div 1.16 \rightarrow 0.37$.

I haugfyllen fanntes ogsaa blandedt en del sten paa optil et godt manns-
løft, særlig var der flere sten omkring
mitten paa bunden, men ingen egentlig
røis. Bunden var den vanlige grus.

Nivellement av bunden:

1.5 m. v. for pel 1: $1.00 \div 1.16 \rightarrow 0.16$.

3 m.v. for pel 1: $1.09 \div 1.16 \rightarrow 0.07$.

4 m.v. " " 1: $1.32 \div 1.16 \rightarrow 0.16$.

5 m.v. " " 1: $1.26 \div 1.16 \rightarrow 0.10$.

6 m.v. " " 1: $1.30 \div 1.16 \rightarrow 0.14$.

6.7cm.v. " " 1: $1.30 \div 1.16 \rightarrow 0.14$.

7.2cm.v. " " 1: $1.24 \div 1.16 \rightarrow 0.08$.

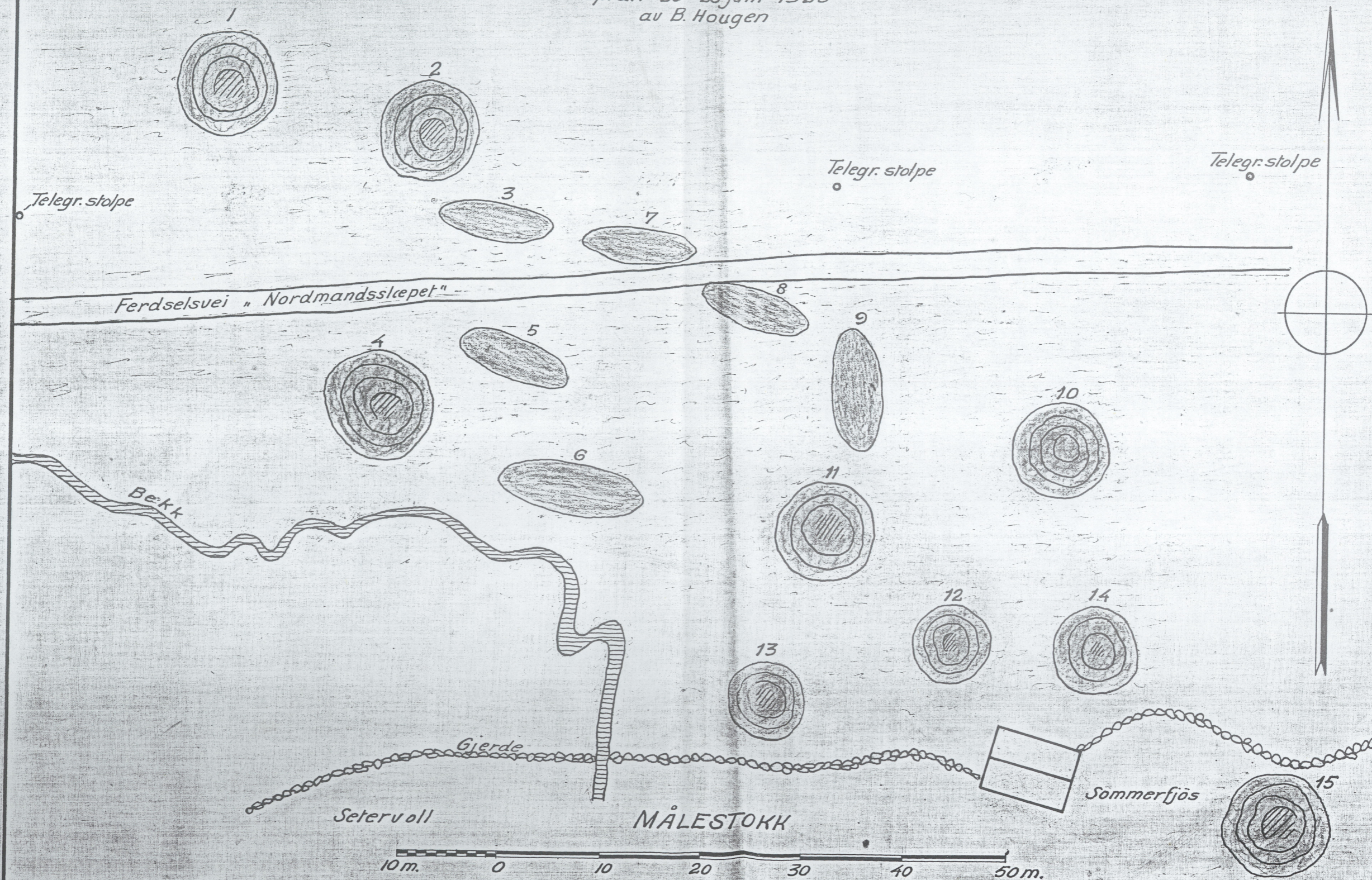
Kristiania 1 november 1923.

Björn Hoigsen

KARTSKISSE
OVER GRAVFELTET PÅ FEKJO I USTEDALEN
(UNDER GÅRDEN FLØTEN, GN. 69, BN 2) HOL S. OG PGD., BUSKERUD

Optatt 25-26 juni 1923
av B. Hougén

Hol i Hallingdal, den 21. august 1954.

Universitetets Oldsaksamling,
Oslo.

Gravhaugane på Fekjo i Ustedalen i Hol.

Interesserte på Geilo v/ lærar Lars Fossgard har vendt seg til oss i spørsmålet om kva som kan gjerast til å verne om vikingtids-gravhaugane på Fekjo i Ustedalen, ovanfor Geilo.

Det har i det siste vorte dyrka eller pløgt opp voll like inntil sume av haugane, og det er fåre for at det einestaande minnesmerket som vi har her oppe i dette gravfeltet på denne eller andre måtar kan bli skadd eller misfare. Det heile ligg nå ope for folk og for fefot.

Det ville vera bra om ein kunne få ei fast ordning med feltet. - Det hender stundom at interesserte taristar og andre spør etter gravhaugane og gjerne vil sjå dei, men det er ikkje alltid dei finn folk som kan rettleie dei om dette eller vise dei staden. Det burde vore gjort noko også til rettleiing for det interesserte publikum.

Det har vore nemnt at feltet burde markerast og vernast med eit gjerde, og Fossgard tenkte seg helst eit steingjerde, gjerne med ein tekt port. Her, i porten, kunne det då kanskje hengjast ei tavle med dei opplysningar som trengst for dei som kjem for å sjå det heile.

Vi vil gjerne få leggje dette spørsmålet fram for Dykk, med di vi vil vera takksam for å få veta kva De meiner^{om} det heile.

Vi gjer oss og så fri å spørja om det finst nokon offentlege midlar som det kunne vera tilskott å få av til eit verne-tiltak som dette.

Vyrdsamt

HOL BYGDEHUSET

Sigurd S. Reintan

Klipp i prosjektarkivet